

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

JAWNE

~~ZASTRZEŻONE~~

~~POUFNE~~

Egz.nr 1..

Płk dr Jacek PAWŁOWSKI

OPERACJA OBRONNA ARMII

/Wykład/

60715

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

JAWNE

~~ZASTRZEŻONE~~

~~POUFNE~~

Egz.nr 1.

Płk dr Jacek PAWŁOWSKI

OPERACJA OBRONNA ARMII

/Wykład/

60715

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

JAWNE

150306 Anna KOLEK &
Podst. prot. pnel. Nr uch 648
2 dn: 24 02 2006

~~ZASTRZEŻONE~~

~~POUFNE~~

Egz. nr 4.

płk dr Jacek PAWŁOWSKI

OPERACJA OBRONNA ARMII

/WYKŁAD/

~~Podwójnie
prześwietlona przez ZASTRZEŻONE
27.01.2007 Jan Kalkinowski.~~

SPIS TREŚCI

Str.

WSTĘP.....	3
1. Cel i zadania armii w operacji obronnej.....	5
2. Warunki przejścia armii do operacji obronnej.....	7
3. Struktura pasa obrony armii.....	19
4. Ugrupowanie operacyjne armii w operacji obronnej.....	14
5. Przygotowanie operacji obronnej armii.....	18
6. Prowadzenie operacji obronnej.....	23
ZAKOŃCZENIE.....	29
BIBLIOGRAFIA.....	30

WSTĘP

Ogólne problemy dotyczące przygotowania i prowadzenia operacji obronnych zostały omówione na wykładzie z zakresu operacji obronnej frontu. Biorąc je za podstawę zajmiemy się w niniejszym wykładzie operacją obronną armii, która najczęściej stanowi integralną część operacji obronnej frontu.

Omówione zostaną następujące zagadnienia: cel i zadania armii w operacji obronnej, warunki przejścia armii do operacji obronnej, struktura obrony armii, ugrupowanie operacyjne armii oraz przygotowanie i prowadzenie operacji obronnej armii.

Na wstępie należy mocno podkreślić, iż wnioski z ocen możliwości początkowego uderzenia zgrupowań wojsk przeciwnika wykazują, że nie uda się odeprzeć czy też załamać tych uderzeń krótkotrwałymi, doraźnie organizowanymi działaniami. Trzeba także brać pod uwagę fakt, że oddziały i związki taktyczne wojsk własnych i sojusznicznych mogą być atakowane w garnizonach, w czasie mobilizacyjnego rozwinięcia, przegrupowania, zajmowania rejonów wyjściowych lub podczas wchodzenia do bitwy wprost z marszu.

W warunkach współczesnych, szczególnie w początkowym okresie wojny, przejście wojsk armii do operacji obronnej może w pewnym stopniu ochronić je przed uderzeniami, głównie broni precyzyjnej nieprzyjaciela.

Rozważania dotyczące operacji obronnej armii prowadzone będą w oparciu o wariant modelowy z uwzględnieniem specyfiki miejsca i roli SZ PRL na ZTDW.

Konsekwentnie do rozważań prowadzonych w poprzednim wykładzie omawiana będzie operacja obronna armii w odniesieniu do frontu

drugorzutowego, którego zadania, sposoby użycia i działania mają swoją specyfikę. W rozważaniach uwzględniona zostanie również specyfika operacji obronnej armii frontu pierwszorzutowego. W konsekwencji istotnym jest, aby w wyniku wiadomości przekazanych w wykładzie, prowadzonych ćwiczeniach oraz samodzielnym studiowaniu literatury, *zawana Wzwn* była specyfika przygotowania i prowadzenia operacji obronnej armii w ujęciu wielowariantowym. W treści wykładu poruszone zostaną problemy trwałości współczesnej obrony, zwłaszcza organizowanej na obszarze kraju, która polegać musi nie tylko na stawianiu oporu przez wojska broniące się na rozbudowanych pozycjach obronnych, ale przede wszystkim na wykonaniu manewru ogniem oraz zaskakującym uderzeniu drugimi rzutami i odwodami.

W trakcie studiowania prezentowanej problematyki dużą uwagę należy zwracać na możliwość i sposoby uzyskiwania przewagi lecz nie tylko przez gromadzenie sił i środków w określonym rejonie, lecz szukać jej w czynnikach trudno wymiernych, to jest w manewrze, zaskakującym uderzeniu ogniem, kontratakach i przeciwuderzeniach.

Wykład opracowano na podstawie podręcznika pt. "Operacja obronna armii" i Biuletynu Informacyjnego nr 2/151/ - autor płk prof. dr Kazimierz NOŻKO.

1. CEL I ZADANIA ARMII W OPERACJI OBRONNEJ

Cel operacji obronnej i zadania armii określa dowódca frontu w zależności od celu i ogólnego zamiaru operacji frontowej.

Cel pierwszej operacji obronnej armii może się sprowadzać do obrony wspólnie z wojskami sojuszniczymi - obszaru kraju /wybrzeża morskiego/ przed nieoczekiwanym uderzeniem zgrupowań lądowo-powietrznych, powietrzno-desantowych i desantów morskich nieprzyjaciela - załamania jego działań zaczepnych, zadania mu znacznych strat, zapewnienia osłony operacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych i stworzenia warunków przejścia do przeciwnatarcia, w którym broniąca się armia najczęściej także weźmie udział.

W wypadku włączenia w system obrony wybrzeża morskiego celem operacji obronnej armii może być uniemożliwienie lądowania desantu powietrznego i morskiego, po wylądowaniu zaś - jego rozbicie, utrzymanie portów i baz morskich oraz zapewnienie ich funkcjonowania. Obronę wybrzeża morskiego prowadzi się w ścisłym współdziałaniu z siłami marynarki wojennej i lotnictwem, a także w zależności od podporządkowania - z wojskami OPK i obrony terytorialnej.

Celem pierwszej operacji obronnej armii może być ponadto wzmocnienie i pogłębienie obrony wojsk sojuszniczych prowadzących bitwę graniczną, zapewnienie warunków do utworzenia zgrupowania uderzeniowego wojsk własnych i sojuszniczych oraz ich przejścia do operacji zaczepnej, najczęściej w ramach przeciwnatarcia.

Celem operacji obronnej armii znajdującej się w drugim rzucie frontu może być utworzenie operacyjnej strefy obrony i rozbicie - najczęściej w wyniku wykonania przeciwuderzenia - nieprzyjaciela,

który włamał się w głąb ugrupowania operacyjnego lub obsadzenia pierwszej i drugiej frontowej rubieży obronnej oraz stworzenia warunków do przeciwnatarcia organizowanego przez ND ZSZ na TDW. Cel operacji osiąga się przez wykonanie szeregu różnorodnych zadań. Do zadań tych można zaliczyć:

- udział wojsk OPL armii w odparciu zmasowanych nalotów lotnictwa nieprzyjaciela oraz WRiA w pierwszym uderzeniu jądrowym frontu lub w wykonaniu uderzenia na obiekty pierwszej kolejności rażenia;

- udział lub samodzielne wykonanie zmasowanego uderzenia ogniowego /zazwyczaj jako ogniowe kontrprzygotowanie/ na główne zgrupowanie wojsk nieprzyjaciela rozwijających się lub przechodzących do działań zaczepnych;

- odparcie nacierających zgrupowań wojsk, uderzeń samolotów i śmigłowców bojowych, rozbicie desantów nieprzyjaciela, utrzymanie ważnych rejonów, obiektów oraz rubieży terenowych i uniemożliwienie przeciwnikowi przełamania taktycznej strefy obrony;

- rozbicie zgrupowań nieprzyjaciela, które wdarły się w głąb ugrupowania operacyjnego, ograniczenie swobody manewru i likwidowanie desantów, utrzymanie armijnej rubieży obronnej, a także odtworzenie przedniego skraju ^{głównego} pasa obrony;

- utrzymanie armijnej rubieży obronnej i stworzenie warunków do wykonania przeciwuuderzenia siłami drugiego rzutu /odvodu/ frontu i wzięcie w nim udziału.

Szczególnym zadaniem w operacji obronnej jest planowanie i wykonanie zadań porażenia ogniowego.

2. WARUNKI PRZEJŚCIA ARMII DO OPERACJI OBRONNEJ

Operacja obronna armii jest z reguły częścią składową operacji obronnej frontu. Niekiedy może być prowadzona samodzielnie, m.in. w ramach frontowej operacji zaczepnej. Warunki przejścia armii do obrony oraz przygotowania i prowadzenia operacji obronnej zależą od wielu czynników, a przede wszystkim od:

- sytuacji polityczno-militarnej na ZTDW, szczególnie na kierunku operacyjnym;
- sytuacji operacyjno-strategicznej, przede wszystkim od charakteru, możliwości działania nieprzyjaciela oraz położenia, składu i możliwości bojowych wojsk armii;
- charakteru początkowego okresu wojny;
- celu operacji frontu oraz celu i zadań armii w operacji obronnej;
- ważności bronionego kierunku /obszaru/, warunków terenowych i czasu, w jakim armia przechodzi do obrony;
- czasu, jakim armia dysponuje na przygotowanie operacji obronnej.

Z powyższego wynika, że armia może przechodzić do operacji obronnej przed rozpoczęciem działań wojennych lub w toku ich trwania. Może to odbywać się w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem i być połączone z przejmowaniem dowodzenia nad wojskami sojuszniczymi prowadzącymi bitwę graniczną lub bez styczności z nieprzyjacielem - w narodowym, a niekiedy w koalicyjnym składzie.

Przejście armii do operacji obronnej może zatem nastąpić:

- z chwilą rozpoczęcia działań wojennych wzdłuż granicy państwowej w celu osłony operacyjnego rozwinięcia sił głównych frontu lub wspólnie z wojskami sojuszniczymi prowadzącymi bitwę graniczną w celu odparcia uderzeń nieprzyjaciela;

- w razie konieczności wzmocnienia częścią lub całością sił obronnych wojsk sojuszniczych, a niekiedy przejęcia nad nimi dowodzenia;

- gdy zachodzi potrzeba obrony własnego wybrzeża morskiego lub przejścia do obrony w toku operacji zaczepnej na kierunku nadmorskim po opanowaniu wybrzeża;

- w celu odparcia silnego zgrupowania wojsk przechodzących do przeciwwuderzenia lub ubezpieczenia głównego zgrupowania uderzeniowego ~~w~~ frontu od skrzydłowego uderzenia nieprzyjaciela;

- w wypadku niepomysłnie rozwijającej się bitwy spotkaniowej lub w głębi operacyjnej nieprzyjaciela po poniesieniu dużych strat;

- w czasie zajmowania rejonów wyjściowych w okresie zagrożenia;

- w końcowym etapie operacji zaczepnej, zwłaszcza w okresie przygotowania kolejnej operacji;

- podczas rozwijania operacji zaczepnej w oderwaniu od sił głównych frontu z zadaniem odparcia przeciwwuderzenia silnego zgrupowania pancernego nieprzyjaciela i utrzymania opanowanych rubieży do czasu podejścia armii odwodowych.

Warunki, w których armia może przechodzić do operacji obronnej, mają zasadniczy wpływ na charakter i właściwości przygotowania obrony i niezależnie jednak od warunków i sytuacji, przygotowanie obrony będzie się odbywać w skrajnie ograniczonym czasie.

Mogą wystąpić sytuacje, że tylko część wojsk armii będzie gotowa do zajęcia obrony, a pozostałe siły mogą dokonywać przegrupowania lub dopiero osiągać pełną gotowość bojową.

Decyzja o przejściu armii do obrony może też nastąpić podczas operacyjnego rozwinięcia wojsk. Najczęściej czas na bezpośrednią organizację obrony armii wzdłuż zachodniej granicy kraju będzie

zależał od rezultatów bitwy granicznej, prowadzonej przez wojska sojusznicze i od tempa rozwijania działań zaczepnych nieprzyjaciela.

W każdych warunkach przechodzenia armii do operacji obronnej najpierw organizuje się OPL wojsk, przygotowuje zwalczanie obiektów zaliczanych do pierwszej kolejności rażenia i prowadzi ciągłe porażenie ogniowe nieprzyjaciela. Ponadto przygotowuje się system ognia przeciwpancernego, system zapór, pozycje i rubieże obrony, zwłaszcza na kierunkach przewidywanego lub uzyskiwanego przez nieprzyjaciela najszybszego tempa natarcia.

Niekiedy raketowe jednostki przeciwlotnicze armii przechodzącej do obrony będą uczestniczyć w odpieraniu zmasowanych nalotów nieprzyjaciela w systemie OPK /w operacji przeciwpowietrznej/, zaś jej wojska raketowe i artyleria - w zmasowanym uderzeniu ogniowym. Ponadto wojska raketowe i artyleria stosująca amunicję jądrową zawsze powinny być przygotowane do wzięcia udziału w pierwszym uderzeniu jądrowym frontu.

Rejony obrony i ześrodkowania związków taktycznych i oddziałów, stanowiska startowe wojsk raketowych, stanowiska ogniowe artylerii, stanowiska OPL, lotniska i stanowiska dowodzenia powinny być przygotowane do obrony okrężnej oraz zdolne do odparcia uderzeń, w tym również różnego rodzaju desantów i grup dywersyjno-rozpoznawczych nieprzyjaciela.

W okresie przygotowania i prowadzenia operacji obronnej jednym z priorytetowych zadań armii będzie nieustanne zwalczanie wszelkimi dostępnymi siłami i środkami broni precyzyjnej nieprzyjaciela, zwłaszcza jego systemów rozpoznawczo-uderzeniowych oraz stała ochrona własnych wojsk od uderzeń tą bronią.

3. STRUKTURA PASA OBRONY ARMII

W skład armii może wchodzić przeciętnie 4-6 dywizji, ABROT i pozostałe jednostki organiczne, ewentualnie przydzielone. Obecnie w ćwiczeniach, i co ma miejsce w wojskach operacyjnych, będziemy mówili o dywizjach zunifikowanych /w ramach restrukturyzacji/, czyli DZ-89. Istnieje obecnie tendencja do zmniejszenia ich ilości w armii do 4-5. Stąd też wskaźniki przestrzenno-czasowe operacji obronnej armii mogą być różne. Tymi siłami może ona zorganizować obronę w pasie o szerokości 150-200 km /100-200 km/ i głębokości 100-120 km /80-100 km/. W obronie wybrzeża morskiego szerokość pasa armii może wynosić do 500 km.

Struktura pasa obrony armii obejmuje odpowiedni skład i przygotowanie pod względem inżynieryjnym pasów, rubieży, rejonów i pozycji obronnych oraz dróg manewru, dowozu oraz ewakuacji. Wszystkie elementy struktury obrony armii są ściśle ze sobą powiązane. Charakter i stopień inżynieryjnej rozbudowy pasów /rubieży/ obrony zależy od czasu na jej organizację oraz od ilości i możliwości środków inżynieryjnych. Dlatego terminy oraz kolejność inżynieryjnej rozbudowy określa się oddzielnie.

Struktura pasa obrony armii powinna odpowiadać zadaniu bojowemu, zamiarowi działań, warunkom terenowym i zapewniać trwałość obrony, potęgowanie siły ognia i oporu.

Zgodność struktury pasa obrony z zadaniem bojowym, zamiarem działań i warunkami terenowymi osiąga się przede wszystkim przez prawidłowe zrozumienie przez dowódcę armii otrzymanego zadania bojowego, właściwą ocenę sytuacji i podjęcie na tej podstawie najbardziej celowej decyzji. W każdym wypadku przejścia do operacji obronnej należy dążyć do tego, żeby jej struktura była różnorodna, wprowadzała nieprzyjaciela w błąd i zmuszała go do wykonywania uderzeń ogniowych na rejonny nie zajęte przez wojska. Oznacza to, że struktura obrony nie może mieć określonego schematu i

szablonu.

W pasie obrony armii mogą być przygotowywane i rozbudowywane pod względem inżynieryjnym:

- pas przesłaniania /nie zawsze będzie przygotowywany/;
- pierwszy pas obrony ~~pierwsza~~ /pierwsza rubież obrony/;
- drugi pas obrony; *(ma kierunki pomyślnie - przedni rubież obrony)*
- armijny pas obrony /armijna rubież obrony/;
- ryglowe pozycje i ryglowe rubieże obrony;
- rubieże rozwinięcia odwodów przeciwpancernych i rubieże rozwinięcia wojsk do wykonania kontrataków i przeciwuderzeń;
- rejony rozmieszczenia /ześrodkowania/ wojsk, stanowiska startowe rakiet i ogniowe artylerii, stanowiska dowodzenia;
- lotniska i lądowiska;
- rejony i urządzenia pozorne;
- drogi manewru, dowozu i ewakuacji.

Pas przesłaniania tworzy się w sytuacji, gdy zamierza się wprowadzić nieprzyjaciela w błąd, co do przebiegu przedniego skraju obrony lub gdy usytuowanie przedniego skraju obrony bezpośrednio wzdłuż granicy państwowej jest niemożliwe bądź niecelowe. Pas przesłaniania rozbudowuje się na głębokości 20-40 km od przedniego skraju głównego pasa obrony. W obronie granicy państwowej głębokość ta może wynosić 10-15 km lecz uzależniona jest od sił, które wyznaczone są do jego obsadzenia i warunków terenowych.

Jeśli armia przechodzi do obrony w toku operacji zaczepnej, to pas przesłaniania może być tworzony w sytuacji, gdy nacierające wojska armii po opanowaniu określonej rubieży przygotowują ją do obrony, a przedni skraj odsuwają w głąb własnego ugrupowania.

W tych warunkach część sił stanowiących dotychczas pierwszy rzut

może być wykorzystana do działania w pasie przesłaniania. Będą to z reguły siły do jednej dywizji lub oddziały wydzielone /wysłane/ w dywizji zajmujących ^{główny} pas obrony.

Pas przesłaniania pod względem inżynieryjnym przygotowuje się tworząc 1-3 pozycje rozbudowane systemem punktów oporu, zwłaszcza na kierunku przewidywanego natarcia nieprzyjaciela. Ważną rolę w pasie przesłaniania odgrywają zapory inżynieryjne i różnego rodzaju niszczenia, a także zasadzki i działania grup dywersyjno-rozpoznawczych.

Pierwszy pas obrony rozbudowuje się na głębokość 20-25 km i zwykle składa się z 3-4 pozycji obronnych. Przedni skraj ^{pierwszego} głównego pasa obrony stanowi przedni skraj obrony armii. Wyznacza go dowódca frontu, zazwyczaj z mapy, w terenie zaś precyzuje dowódca armii i dowódca dywizji.

W razie konieczności przed pierwszym pasem obrony w odległości 6-8 km od przedniego skraju może być tworzona pozycja przednia /jeśli nie jest organizowany pas przesłaniania/.

Drugi pas obrony może być rozbudowywany na oczekiwanych najważniejszych kierunkach natarcia nieprzyjaciela za ^{pierwszym} głównym pasem, w odległości od niego do 10 km.

Konieczność rozbudowy drugiego pasa obrony powstaje wówczas, gdy armijna rubież obrony będzie przebiegać w odległości 50-60 km od przedniego skraju obrony armii i głębiej. Pas ten stanowi o głębokości taktycznej strefy obrony.

Rozbudowuje się go w zasadzie w jedną, ^{dwie} pozycje obronne na ¹⁵⁻²⁰ głębokość 3-10 km. Obsadzany jest przez pułki z dywizji drugiego rzutu armii oraz przez różnego rodzaju odwody, a niekiedy przez wojska wycofujące się z głównego pasa. Jeżeli jest obsadzony przez dywizję wówczas jego głębokość może wynosić do 20 km.

No. Kierunek, pomocniczy i zmienny drugi pas obrony, być przygotowany przedni rubież obrony, rozbudowywany w 1-2 pozycje i obsadzony przez pułki z drugiego rzutu dywizji.

70-80 km

Armijny pas rubieży obrony zwykle rozbudowuje się w odległości:

40-60 km, lub 70-80 km od przedniego skraju obrony armii.

Może być obsadzony ^{broni zamieszanej} zawczasu albo w toku bitwy obronnej przez dywizje drugiego rzutu lub odwód ogólnowojskowy armii. Rubież ta mogą również zajmować wojska, które wycofały się ze strefy taktycznej. Głębokość tego pasa ^{rubieży} wynosi 15-20 km i składa się z 2-3 pozycji obronnych.

Jeżeli armia skupi główny wysiłek w głębi swego pasa obrony, to rubież obrony, na której będą rozwinięte jej siły główne, stanie się głównym pasem obrony, przy czym jego głębokość zwiększy się do 25 km.

Od przedniego skraju armijnego pasa /rubieży/ obronnej rozpoczyna się operacyjna strefa obrony obejmująca całą głębokość pasa obrony frontu /300-350 km/.

4. UGRUPOWANIE OPERACYJNE ARMII W OPERACJI OBRONNEJ

Ugrupowanie operacyjne dzieli się na elementy funkcjonalne i strukturalne. Elementami funkcjonalnymi są zgrupowania wojsk, które tworzy się według kierunków, w zależności od przewidywanych działań zaczepnych nieprzyjaciela. Obejmują one: zgrupowanie wojsk broniących się w rejonie głównego wysiłku obrony armii, tj. na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela, zgrupowanie wojsk broniących się na innych kierunkach uderzeń nieprzyjaciela, zgrupowanie wojsk przeznaczonych do wykonania przeciwuderzenia i ewentualnie uderzenia przed przedni skraj, zgrupowania WRiA, rodzajów wojsk i urządzeń tyłowych.

Pod względem strukturalnym ugrupowanie operacyjne wojsk armii w obronie składa się zwykle z pierwszego i drugiego rzutu, odwodu ogólnowojskowego, armijnego zgrupowania wojsk raketowych, lotnictwa wojsk lądowych, wojsk OPL, armijnej grupy artylerii, odwodu przeciwpancernego, oddziału zapasowego, armijnych zgrupowań rodzajów wojsk oraz tyłów armii.

W zależności od zamiaru operacji i sytuacji operacyjno-taktycznej zamiast drugiego rzutu może być tworzony tylko odwód ogólnowojskowy. Przy tworzeniu zaś drugiego rzutu w zasadzie nie organizuje się odwodu ogólnowojskowego. Podczas wykonywania przeciwuderzenia lub uderzenia przed przedni skraj obrony mogą być tworzone i wykorzystane taktyczne desanty powietrzne oraz oddziały rajdowe.

Skład, zadania i rozmieszczenie elementów ugrupowania operacyjnego armii wynikają z potrzeb związanych z prowadzeniem operacji obronnej oraz z przewidywanego charakteru działań po jej zakończeniu. Istotny wpływ na tworzenie ugrupowania operacyjnego armii ma szerokość pasa obrony.

Pierwszy rzut operacyjny armii jest przeznaczony do odparcia natarcia nieprzyjaciela, porażenia nacierających zgrupowań jego wojsk w taktycznej strefie obrony i stworzenia warunków do całkowitego ich rozbicia, zwłaszcza w wyniku wykonania przeciwuderzenia. Do pierwszego rzutu operacyjnego armii mogą być wydzielone trzy - cztery dywizje, zwykle zmechanizowane. Pierwszy rzut operacyjny armii obsadza ^{pierwszy} główny pas obrony.

Drugi rzut operacyjny armii jest przeznaczony do ^{obrony na drugim poziomie lub} wykonywania przeciwuderzenia na nieprzyjaciela, który ^{przenosi się} włamał się w głąb obrony, ^{zadaniem drugiego rzutu może być też} rozbicia jego zgrupowań uderzeniowych oraz utrzymania armijnej ^{oddzielone} rubieży obrony. Rzut ten zazwyczaj ^{albo na drugim poziomie obrony albo} rozmieszcza się w rejonach ześrodkowania /40-100 km od przedniego skraju/.

Jednocześnie przygotowuje obronę armijnej rubieży obrony oraz pozycji ryglowych. Do drugiego rzutu operacyjnego przeznaczają się zwykle jedną-dwie dywizje, a ^{w obronie mechaniczowej} niekiedy - w zależności od zamiaru prowadzenia bitwy obronnej - może być do niego włączona większość dywizji. Drugiemu rzutowi wyznacza się kilka rubieży rozwinięcia - do wykonania przeciwuderzenia oraz określa rejony, odpowiedzialności za zwalczanie desantów powietrznych /a na kierunku nadmorskim - morskich/.

Odwód ogólnowojskowy armii jest przeznaczony do wykonania nieprzewidzianych zadań oraz wzmocnienia lub zamiany dywizji pierwszego lub drugiego rzutu w razie utraty przez nie zdolności bojowej. Do odwodu ogólnowojskowego wydziela się jeden-dwa pułki zmechanizowane lub czołgów, a niekiedy dywizję w całości oraz batalion desantowo-szturmowy. Odwód ogólnowojskowy rozmieszcza się w odległości 60-120 km od przedniego skraju obrony.

Ugrupowanie wojsk raketowych składa się z ugrupowania ABROT i ugrupowania drt. Głównym zadaniem ABROT będzie wykonanie uderzeń jądrowych lub zachowanie gotowości do wzięcia udziału w pierwszym uderzeniu jądrowym frontu.

ABROT rozmieszcza się jak najdalej od prawdopodobnego kierunku głównego uderzenia wojsk nieprzyjaciela, najczęściej w odległości 80-100 km od przedniego skraju. Wyznacza się dla niej rejon główny i conajmniej jeden rejon zapasowy.

Artyleria armii może być przydzielana do poszczególnych dywizji oraz tworzy się z niej armijną grupę artylerii /AGA/. W dywizji pierwszego rzutu z zasady tworzy się DGA, a w pułkach - PGA. Przed rozpoczęciem przeciwuderzenia może być utworzona DGA drugiego rzutu lub na jego kierunku będzie działać AGA.

Ugrupowanie bojowe wojsk OPL tworzy się z oddziałów rakiet przeciwlotniczych i jednostek artylerii przeciwlotniczej. Głównym zadaniem wojsk OPL jest osłona od uderzeń z powietrza elementów ugrupowania operacyjnego, w tym zwłaszcza ABROT, głównego zgrupowania wojsk armii SD i drugiego rzutu.

Szczegółnej osłony przed uderzeniami z powietrza wymaga drugi rzut armii podczas wychodzenia, rozwijania się i wykonywania przeciwuderzenia.

Odwód przeciwpancerny armii jest przeznaczony do zwiększenia skuteczności obrony przeciwpancernej pierwszego rzutu, przede wszystkim na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela. Ponadto OPpanc wspólnie z OZap zwalczają czołgi nieprzyjaciela, które włamały się w głąb obrony oraz zabezpieczają rozwinięcie drugiego rzutu do przeciwuderzenia. Odwodowi przeciwpancernemu wyznacza się 1-2 rejonu rozmieszczenia i 2-3 rubieże rozwinięcia na kierunkach przewidywanego uderzenia czołgów nieprzyjaciela.

W armii tworzy się jeden, a niekiedy dwa oddziały zaporowe. Oddział ten działa wspólnie z OPpanc lub samodzielnie.

Odwód inżynieryjny armii wykorzystuje się do wzmocnienia wojsk w toku bitwy obronnej. Rozmieszcza się go zwykle za drugim pasem obrony. Podobnie rozmieszcza się odwód wojsk chemicznych armii.

Do ugrupowania operacyjnego armii należy również ugrupowanie elementów i urządzeń tyłowych.

Przygotowując system obrony armii szczególną uwagę należy poświęcić walce z desantami nieprzyjaciela i jego grupami dywersyjno-rozpoznawczymi. W tym celu wyznacza się strefy walki z nimi oraz dowódców /szefów/ odpowiedzialnych za ich zwalczanie.

5. PRZYGOTOWANIE OPERACJI OBRONNEJ ARMII

Przygotowanie operacji obronnej obejmuje: powzięcie decyzji, postawienie zadań wojskom, planowanie ogniowego porażenia nieprzyjaciela, organizację współdziałania, przygotowanie organów dowodzenia i wojsk do wykonania zadań bojowych, inżynierską rozbudowę terenu, organizację pracy politycznej, organizację wszechstronnego zabezpieczenia działań, organizację dowodzenia, rozwinięcie wojsk i zajęcie obrony, kontrolę gotowości wojsk do działań obronnych.

Wymienione przedsięwzięcia związane z przygotowaniem operacji obronnej, należy rozpatrywać w kategoriach taktyczno-operacyjnych podobnych do tych, które obowiązują w każdej operacji /zaczepnej/, z tym jednak zastrzeżeniem, że warunki ześrodkowania zasadniczych sił armii dla przeciwstawienia się głównemu zgrupowaniu uderzeniowemu nieprzyjaciela będą trudniejsze. Ich specyfika wyrazi się przede wszystkim w tym, że siły nieprzyjaciela pod względem ilościowym i jakościowym będą przewyższały siły armii przechodzące do obrony. Poza tym nieprzyjaciel wybierze czas rozpoczęcia natarcia i kierunek głównego uderzenia.

Przygotowując więc operację obronną, należy szukać przewagi nad nieprzyjacielem nie tylko w czynnikach ilościowych, lecz przede wszystkim w umiejętnym wykorzystaniu terenu, odpowiednim ugrupowaniu wojsk, skutecznej organizacji systemu ognia i racjonalnym jego prowadzeniu, uzyskaniu zaskoczenia, zapewnieniu uporczywości oraz aktywności i skuteczności prowadzenia działań bojowych, zwielokrotniających siłę liczebną wojsk.

W czasie przygotowania operacji obronnej istnieją możliwości wyboru takiego sposobu przygotowania obrony i stworzenia struktury obronnej, która umożliwi zmuszenie nieprzyjaciela do podjęcia i prowadzenia natarcia w niekorzystnych dla niego warunkach i sytuacji taktyczno-operacyjnej.

Mimo obiektywnych trudności, również podczas przygotowania obrony możliwe jest narzucenie nieprzyjacielowi rejonu i sposobu stoczenia bitwy obronnej w warunkach jak najkorzystniejszych dla armii. Związane to będzie z koniecznością podjęcia poważnego ryzyka, skupienia sił i środków oraz wysiłków w określonym rejonie /obszarze/ celem wykonania głównych zadań, decydujących o trwałości i aktywności obrony.

Pierwsza operacja obronna armii może być organizowana w różnych warunkach, w zależności przede wszystkim od sytuacji politycznej, strategicznej i operacyjno-taktycznej. Dotyczy to głównie czasu i stopnia osiągnięcia pełnej gotowości bojowej przez wojska armii, charakteru przegrupowania poszczególnych związków, zwłaszcza zorganizowane operacyjne rozwinięcie wojsk armii /straty poniesione w czasie przegrupowania oraz od rozwoju sytuacji w bitwie granicznej prowadzonej przez wojska sojusznicze/. Wpływ na to będzie mieć również czas powzięcia decyzji o przejściu armii do pierwszej operacji obronnej. Należy liczyć się z tym, że rozkaz dowódcy frontu przejścia armii do obrony może być wydany w toku operacyjnego rozwinięcia. Dlatego też pierwszą operację armii planuje się w układzie wariantowym. Cechą charakterystyczną takiego planowania /które odbywa się w czasie pokoju lub w okresie zagrożenia/ będzie uwzględnienie konieczności rozpoczęcia i przeprowadzenia zarówno operacji zaczepnej, jak i obronnej, co umożliwi elastyczne i skuteczne reagowanie na nieoczekiwane agresywne poczy-

~~nieprzy~~ nania nieprzyjaciela. Mówiąc o operacji zaczepnej ma się na uwadze udział armii w przeciwuderzeniu ^{operacyjnym} strategicznym.

Dla każdej z nich planuje się co najmniej dwa warianty przejścia wojsk armii do operacji. Pierwszy wariant, który traktuje się jako zasadniczy, przewiduje przejście do działań bez uzupełnień lub po uzupełnieniu stanów niektórych jednostek systemem alarmowym bezpośrednio z miejsc stałej dyslokacji i rejonów ćwiczeń z jednoczesnym przystąpieniem do mobilizacyjnego rozwinięcia całości wojsk armii. W drugim wariacie zakłada się pewien okres narastania zagrożenia, w czasie którego możliwe będzie wszechstronne przygotowanie wojsk do działań, uzupełnienie stanów jednostek w wyniku mobilizacyjnego ich rozwinięcia, przegrupowanie i zajęcie przez nie rubieży obronnych /rejonów wyjściowych do natarcia/, a także zabezpieczenie operacyjne działań wojsk.

Zasadniczym wariantem operacji obronnej jest sytuacja, w której nieprzyjaciel niespodziewanie rozpoczął działania zaczepne i wojska sojusznicze prowadzą bitwę ~~gran~~ graniczną. Armia musi wówczas przejść do obrony w głębi operacyjnej na własnym terytorium, najczęściej wzdłuż granicy państwowej.

Drugi wariant operacji obronnej początkowego okresu wojny może wystąpić w sytuacji, gdy zostały wykryte bezpośrednie przygotowania nieprzyjaciela do operacji i wojska własne - całością sił lub tylko niektórymi związkami taktycznymi - zawczasu i skrycie zajęły rubieże i pasy obronne, zorganizowały system ognia i rozbudowują obronę pod względem inżynieryjnym. W tym wypadku moment agresji nieprzyjaciela, kierunki jego uderzeń i użyte na tych kierunkach siły nie powinny w zasadzie stanowić dla armii zaskoczenia.

Wariantowość sposobów przejścia wojsk do obrony dotyczyć może również różnych kierunków operacyjnych. Nie można na przykład wykluczyć sytuacji, w której na jednym kierunku wojska zawczasu rozwiną się i przejdą do obrony, a na drugim operacja obronna rozpocznie się mimo braku zorganizowanego frontu obronnego, nie dokończonego rozwinięcia mobilizacyjnego i operacyjnego wojsk własnych oraz niepełnego zabezpieczenia operacyjnego i bojowego.

W okresie zagrożenia i w toku działań wojennych, gdy konieczne jest organizowanie obrony w ograniczonym czasie, zasadniczą metodą pracy dowódcy i sztabu armii będzie praca równoległa w ogniwie pułk-dywizja-armia. Zaletą tej metody jest najracjonalniejsze wykorzystanie czasu, stosunkowo szybkie wykonanie zamierzeń organizacyjno-planistycznych i przeznaczenie jak najwięcej czasu na bezpośrednie przygotowanie obrony przez wojska.

Metoda pracy równoległej zapewnia dwu lub trzykrotne skrócenie czasu wypracowania decyzji, sporządzenia dokumentów z zakresu planowania operacji i postawienia zadań wykonawcom.

Przygotowanie obrony wzdłuż zachodniej granicy kraju sprzyja przeprowadzeniu wielokrotnego dokładnego rekonesansu ewentualnego pasa przyszłej obrony, zorganizowaniu systemu ognia i wykonaniu rozbudowy inżynieryjnej obrony, przeprowadzeniu ćwiczeń dowódczo-sztabowych, a nawet ćwiczeń z kolejnymi jednostkami /związkami taktycznymi/, którym przydziela się rejony rozmieszczenia i pasy obrony, lub które przewiduje się do wykonania kontrataków i przeciuderzeń. Niektóre przedsięwzięcia rozbudowy inżynieryjnej obrony mogą być wykonywane w okresie pokoju jako ćwiczebne, np. odcinki transzei, drogi manewru, wybrane elementy maskowania, zwłaszcza przeciwradioelektronicznego. Zajmowanie obrony przez wojska może następować zarówno w okresie zagrożenia, jak i z chwilą wybuchu

wojny. Przy zajmowaniu obrony /rejonu wyjściowego/ w czasie pokoju powinna obowiązywać zasada bezwzględnego maskowania. Wojska zwykle będą zajmować rejonny zapasowe bezpośrednio z marszu, chociaż główny wysiłek rozbudowy inżynieryjnej obrony powinien być skoncentrowany na przygotowaniu rejonów zasadniczych. Sposób przygotowania obrony w strefie nadgranicznej powinien zapewniać odparcie uderzenia nieprzyjaciela i jednocześnie ułatwiać przejście do działań zaczepnych.

Bardziej skomplikowane będzie przygotowanie obrony, gdy armia przechodzi do operacji obronnej w czasie rozwijania operacji zaczepnej. W tych warunkach armia może przechodzić do obrony zawczasu, na przykład, gdy po opanowaniu dogodnej rubieży będzie odpierać przeciwwuderzenie lub przeciwnatarcie nieprzyjaciela.

Specyficznymi właściwościami przejścia do obrony w tych warunkach będzie skrajne ograniczenie czasu na wypracowanie decyzji, przekazanie zadań bojowych wykonawcom, planowanie operacji obronnej, przyjęcie ugrupowania operacyjnego - niekiedy także bojowego - wprost z marszu oraz na organizację systemu ognia i rozbudowę inżynieryjną obrony. Przygotowanie obrony będzie zatem ściśle połączone z prowadzeniem bezpośredniej walki z nieprzyjacielem.

~~Jak zasygnalizowano na wstępie tego zagadnienia, przygotowanie operacji obronnej obejmuje wiele przedsięwzięć.~~

Jak zasygnalizowano na wstępie tego zagadnienia, przygotowanie operacji obronnej obejmuje wiele przedsięwzięć. Omówiono zatem kilka, które w toku kolejnych wykładów, seminariów i ćwiczeń będą rozważane szczegółowo.

6. PROWADZENIE OPERACJI OBRONNEJ

W zagadnieniu tym uwaga zostanie skoncentrowana na właściwościach prowadzenia przez wojska armii obrony w początkowym okresie wojny na obszarze własnego kraju oraz właściwościach przejścia armii do operacji obronnej w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem.

Przejście wojsk armii do obrony we "właściwym" czasie - ich ciągła gotowość do uniknięcia zaskoczenia w dużej mierze będzie zależeć ~~na~~ od sprawnie prowadzonego mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia wojsk, odpowiednio do narastającego zagrożenia. Sprawne rozwinięcie operacyjne wojsk umożliwia części s-ił armii wzięcie udziału w operacji przeciwpowietrznej organizowanej i kierowanej przez ND ZSZ na TDW. W operacji tej wezmą udział przede wszystkim wojska OPL oraz siły i środki WRE armii.

Do prowadzenia bitwy obronnej na rzecz wojsk sojusznicych mogą być użyte siły i środki przeznaczone do zwalczania obiektów pierwszej kolejności rażenia, zwłaszcza zaś systemów rozpoznawczo-uderzeniowych oraz niektóre dywizje, a niekiedy nawet pułki, tworzące wspólnie z wojskami sojusznicych swoisty pas przesłaniania. Jednocześnie dywizje pierwszego rzutu operacyjnego mogą wchodzić w pas swojej obrony i przygotowywać ją. Wojska wchodzące w swoje pasy obrony rozwijają się na wyznaczonych im rubieżach, tworzą zgrupowania obronne, organizują system ognia i zapór oraz dokonują rozbudowy inżynieryjnej punktów oporu kompanijnych i batalionowych.

Zajmowanie rubieży i pozycji oraz ich rozbudowa odbywa się skrycie, szybko i pod osłoną wydzielonych w tym celu oddziałów.

W toku przegrupowania i przygotowania przez wojska obrony powinny one zachować pełną gotowość do odparcia zaskakujących uderzeń lotnictwa i desantów nieprzyjaciela oraz zwalczania grup specjalnych. W przypadku przerwania obrony wojsk sojusznicych

"walczących na przedpolu", winny być gotowe do wykonania zmasowanego uderzenia ogniowego na zgrupowania nieprzyjaciela, odparcia uderzenia zgrupowań pancernych nieprzyjaciela i stoczenia bojów spotkaniowych z tymi zgrupowaniami nieprzyjaciela, którym udało się wdrzeć w głąb obrony.

Trzeba sobie zdawać sprawę, że od sprawności i sposobu operacyjnego rozwijania wojsk armii w znacznej mierze zależy zorganizowane zajmowanie pasów i rejonów obrony, zwłaszcza przez tę część oddziałów i ZT, które przed wybuchem wojny są wprowadzane pod pozorem ćwiczeń z miejsc stałej dyslokacji. Stanowić one będą kościec przewidywanej struktury obrony armii, ponieważ umożliwią stawianie skutecznego oporu na zasadniczych kierunkach uderzeń przeciwnika, wezmą też udział w operacji przeciwpowietrznej i wykonaniu pierwszego zmasowanego uderzenia ogniowego. Zapewnią również osłonę operacyjnego rozwijania.

W drugiej kolejności przygotowuje się stanowiska zapasowe na rubieżach obrony /które w wielu sytuacjach mogą się okazać głównymi/, rubieże i pozycje ryglowe "zagęszcza się zapory operacyjne", intensyfikuje prace związane z maskowaniem.

W dalszej kolejności doskonalą się i rozwija obronę głównego pasa, kolejne rubieże obrony oraz system zapór inżynierskich, a także przygotowuje niszczenia.

Należy przewidywać, że w czasie intensywnych prac, związanych z przygotowaniem obrony, na głównych kierunkach rozwijania działań zaczepnych przez nieprzyjaciela będą wysadzone przez niego desanty powietrzne o różnym przeznaczeniu, a na kierunku nadmorskim - również desanty morskie. Stąd też te wojska będą zmuszone podjąć walkę z desantem nieprzyjaciela nie przerywając jednak przygotowywania /rozbudowy/ ~~PRZ~~ swoich pasów obrony.

Trzeba również przewidywać, że w tym czasie część wojsk armii będzie się przegrupowywać, przy czym niektóre z nich mogą ponieść znaczne straty, zwłaszcza w wyniku działania systemów rozpoznawczo-uderzeniowych. Podejście więc niektórych ZT może być poważnie opóźnione, zwłaszcza jeżeli nieprzyjaciel zastosuje zdalne minowanie i użyje broni precyzyjnej. Dlatego też wynikną konieczność dokonania zmian w ugrupowaniu operacyjnym, przede wszystkim pierwszego rzutu operacyjnego armii.

Szczególnie ważnym i odpowiedzialnym przedsięwzięciem dowództwa i sztabu armii będzie w tym okresie uzgodnienie współdziałania z wojskami sojuszniczymi prowadzącymi bitwę obronną na przedpolu. Przede wszystkim konieczne będzie uzgodnienie: ewentualnego wysłania z armii wojsk na przedpole w celu wzmocnienia walczących tam wojsk sojuszniczych, sposobu i kierunków przekroczenia przez wycofujące się wojska przedniego skraju obrony i ich ześrodkowania w pasie armii. Istotnym problemem będzie również włączenie się organów rozpoznawczych armii w system rozpoznania wojsk sojuszniczych, działających na przedpolu.

Głównym celem początkowych walk i bitew powinno być zadanie nieprzyjacielowi jak największych strat, zwłaszcza głównemu zgrupowaniu jego wojsk, przy równoczesnym ograniczeniu do minimum strat własnych oraz zapewnieniu ukrycia przed nieprzyjacielem systemu obrony i ugrupowania operacyjnego wojsk armii.

W celu wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd co do systemu obrony oraz wyprowadzenia sił głównych wojsk własnych spod uderzenia nieprzyjaciela część wojsk, zwłaszcza drugiego rzutu i odwodów oraz niektórych związków taktycznych z pierwszego rzutu, oddziały WRiA, a także wojska OPL mogą być wyprowadzone w inne, zawczasu przygotowane rejony, znajdujące się z boku przewidywanego kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela. Na kierunek ten wojska będą wprowadzone

dopiero po rozpoczęciu natarcia przez nieprzyjaciela. Taki sposób działania może być zastosowany również w razie groźby użycia przez niego broni masowego rażenia.

W odróżnieniu od omówionych właściwości prowadzenia operacji obronnej przez armię w początkowym okresie wojny na inne należy zwrócić uwagę podczas przechodzenia armii do operacji obronnej w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem. Przejście to jest wyjątkowo trudne i obfitujące w sytuacje, które bardzo trudno przewidzieć. Przede wszystkim organizacja i prowadzenie obrony mogą stanowić jeden ciągły proces. Wynikać będzie konieczność równoczesnego przegrupowania wojsk, zajmowania rejonów obrony, inżynierskiego przygotowania terenu, organizacji systemu ognia, zapór inżynierskich itp. Część wojsk armii może odpierać uderzenia zaczepne nieprzyjaciela przechodząc do obrony; niektóre dywizje będą rozwijać działania zaczepne, zwłaszcza w celu opanowania rubieży terenowych dogodniejszych do obrony lub pozbawienia nieprzyjaciela możliwości zajęcia podstaw do natarcia.

Może również w tym czasie dochodzić do bojów spotkaniowych, głównie z czołowymi oddziałami wojsk nieprzyjaciela, które będą dążyć do opanowania dogodnych - dla sił głównych - rejonów wyjściowych do natarcia. Do typowych sytuacji będzie należała taka, w której nieprzyjaciel zrzuca na tyły wojsk przechodzących do obrony desant powietrzny i śmigłowcowy.

Wyjątkowo skomplikowana sytuacja zaistnieje wówczas, gdy przejście do operacji obronnej będzie związane z koniecznością odtwarzania zdolności bojowej wojsk, zwłaszcza w czasie bezpośredniego likwidowania skutków uderzeń ogniowych nieprzyjaciela.

W każdej z możliwych sytuacji taktyczno-operacyjnych, w których armia przechodzi do operacji obronnej w bezpośredniej styczności

z nieprzyjacielem, należy dążyć do zorganizowania w pierwszej kolejności systemu ognia i rozbudowy struktury obrony, zwłaszcza punktów oporu, równocześnie wykonując uderzenia ogniowe. Wojska armii stosując wszystkie dostępne sposoby działania, niekiedy wsparte środkami frontu, powinny uniemożliwić głównym siłom nieprzyjaciela bezzwłoczne przejście do natarcia, aby armia mogła zorganizować system ognia i system zapór inżynieryjnych. W tym celu dywizja lub dywizje, zwłaszcza z drugiego rzutu lub wycofujące się z pierwszego rzutu operacyjnego powinny wykonać prócz uderzeń ogniowych - uderzenia na skrzydła i tyły tego zgrupowania wojsk przeciwnika, które rozwija działania zaczepne.

W wypadku przechodzenia armii do obrony w tak trudnych warunkach trzeba wyodrębnić cel główny, do którego realizacji należy skupić siły i środki i wysiłki, ponosząc świadome ryzyko niewykonania zadań w danej sytuacji drugorzędnych.

W tego rodzaju działaniach, gdy proces organizacji obrony zbiega się z jej prowadzeniem, szczególne znaczenie ma wybór przedniego skraju obrony dywizji pierwszego rzutu armii, podchodzących z głębi, i utrzymanie - przez wojska już walczące z nacierającym przeciwnikiem - rubieży dogodnych do organizacji obrony. Wybrana w takiej sytuacji rubież przedniego skraju obrony powinna umożliwić zorganizowanie systemu ognia, zwłaszcza przeciwpancernego, systemu zapór i niszczeń oraz wykonanie prac inżynieryjnych pierwszej kolejności. Jednym z czynników zwiększających ilość czasu na zorganizowanie obrony przez siły główne dywizji, przewidziane do pierwszego rzutu, jest wysłanie wzmocnionych OW na kierunki najbardziej zagrożone przez nieprzyjaciela, zwłaszcza na te, na których możliwe jest przerwanie frontu.

W każdej sytuacji przejście armii do operacji obronnej w warunkach bezpośredniego oddziaływania nieprzyjaciela będzie polegać na wykonaniu przez dowódcę, oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb konkretnych czynności oraz przedsięwzięć organizacyjno-wykonawczych, związanych z organizacją obrony i równoczesnym prowadzeniem walki z nacierającym przeciwnikiem.

Inne zagadnienia mieszczące się w prowadzeniu operacji obronnej np. zwalczanie nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony, wykonanie ogniowego kontrprzygotowania, wykonanie uderzenia przed przedni skraj obrony, bitwa o utrzymanie taktycznej strefy obrony, wykonanie przeciwuderzenia, prowadzenie bitwy obronnej w głębi ugrupowania operacyjnego armii zostaną omówione i szczegółowo rozpatrzone w ramach ćwiczenia głównego oraz repetycji i seminariów z tego zakresu.

ZAKOŃCZENIE

Zgodnie z założeniami doktryny wojennej państw-stron UW myślą przewodnią działań obronnych w początkowym okresie wojny jest prowadzenie takich działań, które zapewnią zwiększenie możliwości wojsk do odparcia niespodziewanej napaści przeciwnika przez:

- uniemożliwienie przeciwnikowi wykonania pierwszego uderzenia przez zaskoczenie;
- uniknięcie i maksymalne zmniejszenie strat spowodowanych początkowym uderzeniem;
- przygotowanie i prowadzenie takich operacji i działań bojowych, które wspólnie z siłami zbrojnymi państw-stron UW zapewnią skuteczne odparcie agresji przeciwnika i rozgromienie jego sił głównych.

Doświadczenia historyczne i ćwiczebne wykazują, że w celu uniknięcia strat i zwiększenia możliwości wojsk odparcia niespodziewanej napaści nieprzyjaciela konieczne będzie przejście w początkowym okresie wojny sił zbrojnych PRL do operacji obronnej.

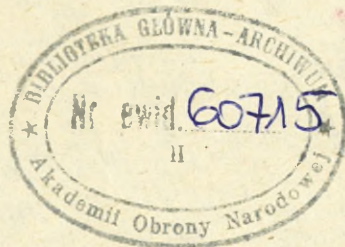
BIBLIOGRAFIA

1. Materiały na sympozjum "Kierunki kształtowania zdolności bojowej Sił Zbrojnych PRL w świetle nowej doktryny wojennej państw-stron Układu Warszawskiego". Myśl Wojskowa - Tajna 1988 r.
2. Organizacja i prowadzenie pierwszej operacji obronnej frontu w ramach obrony strategicznej na ZTDW w początkowym okresie wojny. ASG WP - 1987.
3. J. UŻYCKI. Zasady obronności kraju na tle koalicyjnej i narodowej doktryny obronnej. ASG WP 1989.
4. Wybrane problemy strategii i sztuki operacyjnej w świetle obronnego charakteru doktryny wojennej państw-stron Układu Warszawskiego GZSB, 1988.
5. K. NOŻKO. Operacja obronna armii. Warszawa 1989. 02857
6. Biuletyn informacyjny nr 2 /151/. Warszawa 1987.

Wykonano w 5 egz.

Egz, nr 1-5 - Biblioteka Tajna ASG WP
wykonał: płk PAWŁOWSKI /tel. 13656/
Druk: W.R. dnia 1989-10-03
Nr ks.masz.: PF 56/K50/89

A/FF-5

2202/P

WYDZIAŁ

1. Wydział w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych
Wydział w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych
Wydział w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych

2. Organizacja i prowadzenie działalności naukowej
Wydział w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych
Wydział w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych

3. Wydział w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych
Wydział w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych

4. Wydział w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych
Wydział w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych

5. Wydział w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych
Wydział w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych

WYDZIAŁ
Wydział w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych
Wydział w dziedzinie nauk ekonomicznych i społecznych

